

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1

Titlul prezentului act normativ

LEGE pentru aprobarea Ordonanței Guvernului privind modificarea și completarea Legii nr.217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței în familie

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

1. Descrierea situației actuale

Prin adoptarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 11/2014 privind adoptarea unor măsuri de reorganizare la nivelul administrației publice centrale și pentru modificarea și completarea unor acte normative, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 203/21.03.2014, în subordinea Ministerului Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice au fost înființate:

- Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului și Adopție, instituție cu personalitate juridică, care a preluat atribuțiile Ministerului Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice din domeniul protecției copilului precum și din domeniul adopțiilor, exercitate prin Oficiul Român pentru Adopții (în baza prevederilor art. 5 alin.(1));

- Departamentul pentru Egalitate de Șanse între Femei și Bărbați, ca organ de specialitate al administrației publice centrale, cu personalitate juridică, în subordinea Ministerului Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice (în baza prevederilor art. 4, alin. (1)).

Ulterior, a fost aprobată Hotărârea Guvernului nr. 250/2014 privind organizarea și funcționarea Departamentului pentru Egalitate de Șanse între Femei și Bărbați, care stabilește funcțiile și principalele atribuții ale Departamentului. Potrivit hotărârii enunțate, Departamentul, are ca atribuții principale în domeniul egalității de șanse între femei și bărbați: coordonarea și aplicarea strategiilor și politicilor Guvernului în domeniul egalității de șanse între femei și bărbați, exercitând funcțiile de: strategie, reglementare, reprezentare și autoritate în domeniul egalității de șanse între femei și bărbați.

La nivel european, modelul promovat de către Institutului European pentru Egalitate între Femei și Bărbați (EIGE), presupune abordarea problematicii egalității de gen împreună cu cea a violenței în familie.

Anterior adoptării Ordonanței de urgență a Guvernului nr.11/2014, atribuțiile din domeniul violenței în familie erau exercitate de către fosta Direcție pentru Protecția Copilului din cadrul MMFPSPV.

Având în vedere faptul că în Ordonanța de urgență a Guvernului nr.11/2014 nu au fost reglementate atribuțiile privind prevenirea și combaterea violenței în familie, se constată existența unui vid legislativ.

În această situație, în prezent, nu există nici o instituție care să aibă responsabilitatea gestionării domeniului violenței în familie și a implementării Strategiei naționale pentru prevenirea și combaterea fenomenului violenței în familie pentru perioada 2013 - 2017 și a Planului operațional pentru implementarea Strategiei naționale pentru prevenirea și combaterea fenomenului violenței în familie pentru perioada 2013 – 2017, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1156/2012.

Astfel, este imperios necesară reglementarea, cu caracter de urgență, a domeniului violenței în familie și desemnarea unei instituții care să preia sarcinile prevăzute de Legea nr. 217/2003 și care să aibă autoritatea necesară pentru a coordona, conduce și monitoriza activitatea tuturor actorilor implicați în prevenirea și combaterea fenomenului.

În acest context, potrivit prezentului proiect, domeniul violenței în familie este plasat în sfera de atribuții a Departamentului.

România continuă să se confrunte cu fenomenul violenței în familie și cu situații de discriminare și inegalitate de gen la toate nivelurile, în domeniile: muncă, educație și accesul la luarea deciziilor, precum și în ceea ce privește menținerea rolurilor și responsabilităților stereotipale în familie. Amploarea și gravitatea fenomenului în România lansează semnale îngrijorătoare, mergând până la decesul victimelor, astfel încât acestea reclamă, în mod imperios, măsuri legislative și instituționale menite, pe de o parte, să limiteze fenomenul prin măsuri punitive față de agresori, iar, pe de altă parte, să vină în sprijinul victimelor acestor violențe. În mod concret, au fost constatate următoarele aspecte critice:

➤ toleranța ridicată față de violența în familie, împreună cu vehicularea clișeele referitoare la violență, generează, în multe cazuri, considerarea comportamentului violent ca un comportament normal. În consecință, comportamentul violent deghizat în normalitate se transmite de la o generație la alta. Referitor la gravitatea fenomenului, potrivit datelor MMFPSPV rezultă că se conturează o tendință negativă, manifestată prin creșterea formelor de violență familială extremă. Analiza comparativă a situației deceselor rezultate din acte de violență în familie (analiză pe perioade similare de comparație anii 2010, 2011, 2012) relevă un fapt îngrijorător care reclamă măsuri ferme de contracarare a acestui fenomen. Astfel în anul 2010 s-au înregistrat **175 de decese**, în 2011, **138 de decese**, iar în 2012, **141 de decese datorate actelor de violență în familie**. De asemenea, potrivit datelor MMFPSPV rezultă că în România în ultimii ani se manifestă o **tendință de creștere a numărului de cazuri de violență în familie (de la 11592 cazuri în anul 2010 la 14376 în anul 2012)**.

➤ o treime din județele țării nu pot oferi servicii specializate victimelor violenței în familie,

➤ sub 50% din populație are informații cu privire la Legea pentru prevenirea și combaterea violenței în familie,

➤ sunt constituite dosare penale în numai 2% din numărul de plângeri penale înregistrate împotriva agresorilor,

➤ durata medie, la nivel național, de judecare a unei cereri de emitere a unui ordin de protecție este de 33 de zile,

➤ este necesară implementarea politicii publice în domeniul prevenirii și combaterii violenței în familie (Hotărârea Guvernului nr. 1156/2012 privind aprobarea Strategiei naționale pentru prevenirea și combaterea fenomenului violenței în familie pentru perioada 2013 – 2017) prin măsuri și mijloace adecvate. Ministerul Muncii, Familiei, Protecției

Sociale și Persoanelor Vârstnice și-a asumat obiective în domeniu care contribuie la întărirea capacității instituționale a autorităților administrației publice centrale și locale în ceea ce privește gestionarea violenței în familie și dezvoltarea unui sistem unitar de servicii sociale specializate în domeniul prevenirii și combaterii violenței în familie.

➤ este necesară elaborarea unor politici, programe și proiecte care să vizeze protecția victimelor violenței în familie, în paralel cu asigurarea capacității instituționale de implementare a acestora, și asigurarea unor mijloace materiale și resurse umane suficiente.

Violența în familie este un fenomen multidimensional și prezent pe scară largă în toate societățile contemporane. Astfel, la nivel internațional este asumat faptul că violența în familie constituie o formă de violență de gen, cu implicații la toate nivelurile sistemelor de protecție, suport, prevenire și combatere, concepute în fiecare țară care acordă atenție acestei probleme sociale.

Mai mult decât atât, la nivel european, există o continuă preocupare pentru afirmarea și respectarea drepturilor omului se reflectă în prevederile Convenției Consiliului Europei privind prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice, adoptată la Istanbul la 11 mai 2011 (Convenția de la Istanbul).

La data de 27 iunie 2014, România a semnat Convenția de la Istanbul, cel mai important instrument juridic, pentru toate statele în ceea ce privește abordarea legislativă și socială a situațiilor de violență și discriminare împotriva femeilor. Semnarea Convenției de la Istanbul reprezintă un important semnal pozitiv privind angajamentul ferm al României de a respecta și promova o serie de măsuri ferme și active prin care să se asigure o prevenție și o combatere adecvată a fenomenului violenței.

În acest context, în scopul respectării angajamentelor asumate de către țara noastră, se impune reglementarea de urgență a domeniului violenței în familie și desemnarea Departamentului pentru Egalitate de Șanse între Femei și Bărbați, ca organ de specialitate al administrației publice centrale cu funcții și atribuții în domeniu.

În acest context, prezentul proiect de Ordonanță vizează:

- Dezvoltarea capacității instituționale și funcționale a Departamentului, prin preluarea funcțiilor și atribuțiilor în domeniul violenței în familie.
- Crearea și asigurarea cadrului legal necesar funcționării și organizării Departamentului, adaptat cerințelor și standardelor Uniunii Europene în domeniul violenței în familie.

2. Schimbări preconizate

Rolul Departamentului pentru Egalitate de Șanse între Femei și Bărbați este acela de a promova principiul egalității de șanse și de tratament între femei și bărbați, în vederea eliminării tuturor formelor de discriminare pe criteriul de sex și asigurării integrării perspectivei de gen în toate politicile și programele naționale.

În același timp, cu cât nivelul de egalitate de gen din societate este mai mare, cu atât nivelul de toleranță referitor la violența împotriva femeilor este mai redus întrucât femeile recunosc situațiile de violență, își cunosc drepturile și au încredere să abordeze în mod deschis problema violenței, fiind convinse că acest lucru nu le va pune în pericol întrucât există mecanisme legale care le protejează.

Prezentul act normativ privind modificarea și completarea Legii nr.217/2003 are în vedere:

- exercitarea de către departament a funcțiilor de strategie, reglementare, reprezentare și autoritate de stat în domeniul violenței în familie,
- completarea cu o serie de atribuții, foarte importante pentru buna desfășurare a activității departamentului în domeniul violenței în familie în ceea ce privește elaborarea, coordonarea și aplicarea strategiilor și politicilor Guvernului în domeniul violenței în familie,
- posibilitatea de a finanța sau, după caz, cofinanța programe de interes național care au ca scop prevenirea și combaterea violenței în familie, precum și ocrotirea și sprijinirea familiei în vederea creșterii calității vieții acesteia, din fonduri alocate de la bugetul de stat cu această destinație, din fonduri externe rambursabile și nerambursabile, precum și din alte resurse, în condițiile legii.

Astfel, se creează cadrul legal necesar gestionării problematicii violenței în familie de către Departamentul pentru Egalitate de Șanse între Femei și Bărbați, prin modificarea și completarea Legii nr.217/2003.

3. Alte informații

Secțiunea a 3-a

Impactul socio-economic al prezentului act normativ

1. Impactul macro-economic

Actul normativ nu se referă la acest subiect.

1¹. Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat

Actul normativ nu se referă la acest subiect.

2. Impactul asupra mediului de afaceri

Actul normativ nu se referă la acest subiect.

3. Impactul social

Prin introducerea unor noi atribuții în domeniul violenței în familie pentru Departamentul pentru Egalitate de Șanse între Femei și Bărbați se are în vedere crearea unui cadru legislativ adecvat exigențelor impuse de corecta transpunere și aplicare în legislația națională a prevederilor comunitare și internaționale specifice domeniului violenței în familie.

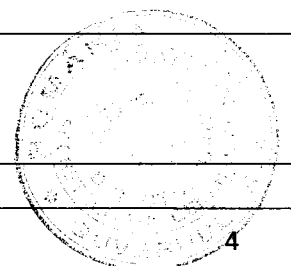
Direcțiile de acțiune în domeniul egalității de șanse între femei și bărbați și al violenței în familie au ca scop:

- să producă efecte asupra vieții sociale și să corecteze atitudini și comportamente ce conduc la excluderea sau marginalizarea persoanelor de un sex sau altul;
- să promoveze beneficiile construirii unei societăți incluzive și nediscriminatorii în care dimensiunea de gen este integrantă, astfel încât să se înregistreze efecte pozitive asupra vieții femeilor și bărbaților;
- să prevină și să combată orice formă de discriminare și de violență în familie și împotriva femeilor.

4. Impactul asupra mediului

Actul normativ nu se referă la acest subiect.

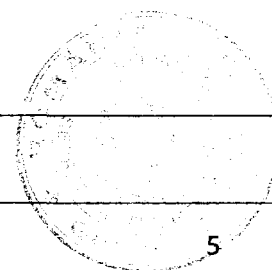
5. Alte informații

Secțiunea a 4 – a
Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru
anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)

mii lei

Indicatori	Anul curent	Următorii 4 ani							
		3	4	5	6	7	8	9	10
1	2								
1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus din care: <i>a) buget de stat, din acesta:</i> (i) impozit pe profit (ii) impozit pe venit <i>b) bugete locale:</i> (i) impozit pe profit <i>c) bugetul asigurărilor sociale de stat:</i> (i) contribuții de asigurări									
2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care: <i>a) buget de stat, din acesta:</i> (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii <i>b) bugete locale:</i> (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii <i>c) bugetul asigurărilor sociale de stat:</i> (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii									
3. Impact financiar, plus/minus, din care: <i>a) buget de stat</i> <i>b) bugete locale</i>	Actul normativ nu se referă la acest subiect.								
4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare	Actul normativ nu se referă la acest subiect.								
5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare	Actul normativ nu se referă la acest subiect.								
6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificării veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare	Actul normativ nu se referă la acest subiect.								
7. Alte informații									

Secțiunea a 5 – a
Efectele prezentului act normativ asupra legislației în vigoare

1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor actului normativ:

a) acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ

Hotărâre de modificare și completare a Hotărârii Guvernului nr. 250/2014 privind organizarea și funcționarea Departamentului pentru Egalitate de Șanse între Femei și Bărbați, cu modificările ulterioare.

b) acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții

Nu este cazul

2. Conformitatea actului normativ cu legislația europeană în cazul proiectelor ce transpun prevederi europene

Actul normativ nu se referă la acest subiect.

3. Măsuri normative necesare aplicării directe a actelor normative

Actul normativ nu se referă la acest subiect.

4. Decizii ale Curții Europene de Justiție și alte documente

Nu este cazul.

5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente

Nu este cazul.

6. Alte informații

Nu au fost identificate.

Secțiunea a 6-a
Consultările efectuate în vederea elaborării prezentului act normativ

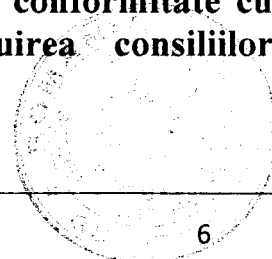
1. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate

2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea, precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul prezentului act normativ

3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care actul normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr.521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative
Nu este cazul.

4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr.750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente

Nu este cazul.

5. Informații privind avizarea de către:

- a) Consiliul Legislativ
- b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării
- c) Consiliul Economic și Social
- d) Consiliul Concurenței
- e) Curtea de Conturi
- a) Consiliul Legislativ

Proiectul de act normativ a fost avizat favorabil de către Consiliul Legislativ, prin avizul nr. 95/2015.

6. Alte informații

Secțiunea a 7-a

Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea prezentului act normativ

1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării prezentului act normativ

Transparența proiectului de act normativ a fost asigurată potrivit dispozițiilor Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, cu modificările și completările ulterioare.

2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării actului normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice

Actul normativ nu se referă la acest subiect.

3. Alte informații

Nu au fost identificate.

Secțiunea a 8-a

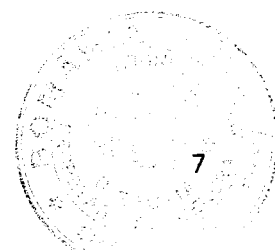
Măsuri de implementare

1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale – înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente.

Nu este cazul.

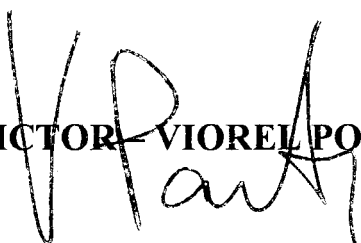
2. Alte informații

Nu au fost identificate

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de lege anexat, în vederea aprobării Ordonanței Guvernului privind modificarea și completarea Legii nr. 217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței în familie.

PRIM - MINISTRU

VICTOR VIOREL PONTA

